

պոլսական էր, իսկ հնչյունը թիֆլիսի, կամ ինչ հեռու տաննէն, մեր երկրի, մեր դաւառի հայե-
րիս իսկականը. օրինակ պոլսական դասագրքի
մէջ գրված «բան, բադ, բակ, բոր, և այլն» փո-
խանակ աշակերտներին հնչել տալու Պոլսի պէս
«փան, փաթ, փագ, փոր, և այլն» հնչել էր տա-
լիս «ban, bad, bor» և այլն, այդ միջոցին իմ
աչքիս զարկեց անջրպետի անդուռ բացուածքից
մի խոժոռ դէմք: Այդ դէմքը caso-ում ինքն իրանց
ընտրութիւն եղած յարգոյ տեսչին էր, որը շատ
արագ հեռացաւ դէպի դուռն միւս բաժանման
դռնից: Ես միտմիտ էի և դեռ բաւական ժա-
մանակ շարունակում էի լսել իմ հետաքրքրու-
թիւնս հնչյունների մասին, երբ լազի հագուստով
մի մարդ—կերեր դպրոցի ծառան, եկաւ ներս և
կոպտաբար ինձ յայտնեց, որ չը կանգնեմ այդ-
տեղ և դուռն ելնեմ: Ինչու էր պ. ուսուցչի կար-
մբելը և դէմ խօսելը, ինչու էր և իմ համոզելը,
որ դուք սխալվում է. ոչ, նա պնդում էր մի և
նոյնը և յայտնում էր, որ տեսուչ-վարդապետն է
այդպէս հրամայած: Ինչ թաղանթի մեղք, ան-
հասկերթիւնս այն աստիճանի զրգովեց, որ փո-
խանակ դուռն վաղորդեց, դուռն վաղորդեց ծա-
ռային: Թէև յոգեմալ, այսու ամենայնիւ մի քա-
ռորդ ժամ ևս դասախօսութեան ներկայ լինե-
լուց յետոյ արդէն առանց վաղորդելու դուռն ելայ,
զտայ ծառային և բարձրացայ նրա հետ դպրոցի
վերին դասիկանում տեսուչ-վարդապետի մօտ ե-
րես երեսի բերելու թէ որքան ստոյգ էր հրամա-
նը: Երբ որ տեսայ թէ պատասխանը բացասա-
կան չեմ գտնում, մեծ զարմանք՝ չնորհակալ եմ
ասի, դուրս տուի, դուռն ելայ:

Արդունի դիրքը համարեալ ամեն կէտի վրա
էլ անհաղթ է: Ես երբ եմու էի դէպի վեր խոր
մտածումներին մէջ ընկնում, թէ ինչը ստիպեց
մեր վարդապետ-տեսչին, որ թող տուեց իրան
այսպէս վարել դպրոցի մի այցելուի հետ, իմ
մտքով անցաւ, որ դրանց այս դիւրեւայ caso-ի
մէջ անտարակոյս ես միզողովմեմ եմ լինելու,
իրեն հեղինակ «Մշակի» 13 և 14 համարներում
«Արդունի կաթօլիկ հայերը» վերնագրով Ս.
ստորագրութեամբ բանասիրականի:

Հանապազօրէն կողքով քաշված հայ-կաթօլիկնե-
րի մայր-եկեղեցու պարիսպը քերելով վեր ելնե-
լիս, պարսպի դուռը բաց տեսնելով մի միտք
ծնվեց ինձնումս,—այն էր մանկ ներս, ուր զը-
տուկում է առաջնորդարանը և այնտեղ յայտնել
փոխանորդ-վարդապետին դպրոցի յարգոյ տեսչի
վարմունքը ինձ դէմ, կամ նրանից լսել թէ ինչ
inquisition կայ իմ վրա: Ամեն ժամանակ «Երբոր
ես պատիւ էի ունենում ներկայանալու մեր գե-
րապատիւ փոխանորդ-առաջնորդ վարդապետին,
սիրով ընդունվում էի: Իսկ այս անգամ... այո
հասկանալի է... կարծիքս ստուգվեց և մեր վար-
դապետները արդէն սկսել էին կարծիքով մեղան-
չել, թէ ես այդ խառն քարոզում եմ ուրիշներին
որ չանեն: Փոխանորդ վարդապետը մեծ դժուա-
րութեամբ բարեհաճեց տալ ինձ մինչև անգամ
իր մատները սուրբ ծայրերը, յօնքերը կիտած և
խոժոռ դէմքով: Գիտե ես կատարեալ չէի յայտնել
հայր սուրբին, թէ ինչպէս էին վարվել դպրոցում
ինձ դէմ և ինչից կարող էր այսպիսի մի փոփո-
խութիւն առաջ դալ իրանց սովորական քննոյշ
վարմունքի մէջ, որ նորին գերապատուութիւնը
ձայնն ամփոփած բարդութեամբ շանթեր արձա-
կեց իմ վրա, որ անպատճառ ես եմ այն յօդ-
ւածագիրը. ես եմ, որ հայածում եմ եկեղե-
ցին (?) միակ ես եմ այդ. բացի ինձանից ոչ ոք
չէր համարձակվի այդպիսի վերին աստիճանի
յանդգնութիւն անել դէպի իր աղբը (!): Արա հետ
միասին փղձկաց իր սրտի ցաւը հայր սուրբը,
որ կաթօլիկն է էլ կաթօլիկի դէմ գրողը: Թէև
այդտեղ խնդրել դպրոցի վրա էր, ոչ թէ աղբի
և կրօնի, սակայն մեր հոգեւորականներից դեռ
շատ քիչեր կը գտնվեն, որ զանազան թէ
աղբ, կրօնը և դպրոց տարբեր են միմեանցից:
Հայր սուրբի ներքին խռովութիւնը այնքան սաս-
տիկ էր, որ չէր ուզում ոչ մի բանով համոզվել
և ոչ հաւատալ, որ աշխարհիս վրա աչք ունեցող
մեծակ ես չեմ, և պ. Ս.-ի բանասիրականի մէջ
բովանդակված բոլոր պակասութիւնների մանրա-
մասնութիւնները, որ ես միշտ աչքովս տեսել և
խօսել եմ, կարող էին և ուրիշները տեսնել և
խօսել: Խօսել և այնպէս հրապարակով խօսել:
Չէ իմանում փոխանորդ վարդապետը, որ չէր
ինչ ծածուկ, որ ոչ յայտնեցի և գաղտնի, որ
ոչ ծանկիցի, բայց իրաւունք ունէր հայր սուրբը
չը հաւատալ ինձ, որովհետեւ ամեն անգամ լըս-
ված եմ այն մի և նոյն խօսքերը իմ բերանից:

Թէ իրանց հոգեւոր շրջանում և թէ աշխարհական-
ների զանազան շրջաններում: Հայր սուրբը պն-
դում էր, որ եթէ ես չէի յօդուածագիրը, ուրիշն
յետոս կ'ոչ ում (?) անեմ. կարծես թէ ես կա-
րող էի մի ուրիշի հրապարակախօսութիւնը յետս
կոչում անել. բայց ես այնպէս ահա իմ յետս կո-
չումը, և հանդիսաւոր յետս կոչումը: Թէև ես
չեմ այն յօդուածագիրը, բայց ըստ ամենայնի,
յամենայն դէպս Արդունիում ամենօրեայ ա-
մեն շրջանում կրկնած խօսքերս էին, որ պ. Ս.
հրապարակած էր: Որքան ուրախ կը լինէի, եթէ
պատիւ ունենայի ծանօթ լինելու պ. Ս.-ին և սեղ-
մել իր արդիւնաւոր ձեռքը իր աղօթողութեան յօդ-
ւածի համար. այո, սեղմել նրա ձեռքը, որի տեղ
ես հայածվեցայ և դեռ կը հայածվեմ...

Յ. Գաթօլեան

ՆՆՈՒՐԻՆ ԱՌԻՐԻՆ

Ուրբաթ, 17-ին մարտի, կը կայանայ ԹԻՖԼԻ-
ՍԻ Ժողովարանում մեր հայ երգիչ պ. Ն. Շա-
ւա մեանցի կոնցերտը: Կոնցերտին կը մասնակի-
ցեն օր. Ամիրեան և պ. պ. Կնիսա, Սարգսյեւ, Տէր-
Ստեփանով և Նահապետեան: Կոնցերտի սկիզբն է
8 ժամին երեկոյեան Տոմասինը կարելի է ստա-
նալ Ժողովարանի դռնապանի մօտ, լանկոյի և
Սուրբանանի մարգարիտներում: Մենք տեսնեց
պ. Շահապետեանի կոնցերտի պրօգրամը, որը շատ
գեղեցիկ կերպով է կազմված ինքն պ. Շահապետեան
կերպէ Վերդիի, Վագների, ապա մի քանի ռուս-
ներն և հայերն բոմաններ և վերջապէս դուէտ
կերպէ մեր հասարակութեանը արդէն ծանօթ չնոր-
հալի օրերը Ամիրեանի հետ: Պ. Կնիսա կաճէ պի-
անօի վրա, Սարգսյեւ վիժուչելի վրա, Նահապե-
տեան՝ ջութակի վրա և Տէր-Ստեփանով կը կար-
գայ: Յոյս ունենք, որ մեր հասարակութիւնը մեծ
թուով կը դաշ յիշեալ կոնցերտը, պ. Շահապետեան-
ցին իր համակրութիւնը յայտնելու, նրա ձայնը
լսելու, և իր կարողութեան չափ նպաստելու հայ
երգչին իր ձայնը խաղալու կատարելագործելու
համար:

Մենք ստացանք հետեւեալ նամակը. «Փարիզի հայ
ուսանողական ընկերութիւնը, հիմնելով մի հայկա-
կան մատենադարան և առ այժմ նիւթական մի-
ջոցներ չունենալով ինքնին ձեռք բերել հայ լրա-
գիրներն ու գրքերը, պատիւ ունի խնդրելու,
որ բարեհաճէր շնորհել, ինչպէս առաջ, ձեռք լը-
րագրի մի օրինակը, մի և նոյն ժամանակ՝ մեծ
յոյս ունի, որ խաղաղօք կը կարգաւ հայ հեղի-
նակներն որ նրանք էլ բարեհաճեն իրանց հե-
ղինակութիւնները մի մի օրինակ պարգևել այս
նորահաստատ մատենադարանին, որով մեծապէս
նպաստած կը լինէր համեմատութեան մի կապ
հաստատելու հայերէնից հեռու գտնվող հայ ե-
րիտասարդութեան մէջ: Մեր հասցէն. Парижъ,
Bibliothèque arménienne, 24. Rue Monsieur le
Prince. Paris.»

Փանի մի օր շարունակ փոստային յարաբերու-
թիւնները թիֆլիսի և Երևանի մէջ, ճանապարհ-
ների փչանալու պատճառով, կատարելապէս
կտրված էին և բացի սրանից Երևանը թիֆլիսի
հետ կապող հեռագրական թիւն էլ փչացած էր:
Շարաթ օրը, վերջապէս, ստացվեց թիֆլիսում
Երևանի փոստը:

Սարբեր վրա ձիւնի հալվելու և անձրևների
դալու պատճառով Կուր գետը բաւական բարձ-
րացել է թիֆլիսում: Իսկ Անդրկովկասեան եր-
կաթուղու դժի վրա յորդացած դեռ շատ տեղ
մեծ վնասներ է հասցրել, ջրով ծածկելով դաշ-
տերը և նոյն իսկ բնակարանները: Փչացած են,
ինչպէս ըստ երկաթուղու դժի վրա գտնու-
վող երկրորդական և երրորդական կայարաննե-
րից մի քանիս, իրանց մօտակայ շինութիւններով:

Մեզ խնդրում են տպել հետեւեալը. «Գուշէթ
դաւառի Ախալքօր գիւղի հայոց ծխական-եկե-
ղեցական միջոցաւ օրիորդաց ուսումնարանի
հոգաբարձութիւնը պարտք է համարում իր խո-
րին շնորհակալութիւնը յայտնելու պ. Համբար-
ձում Կարապետեանին, որը ի նպաստ յիշեալ
դպրոցի նուիրել է, թիւիս սրբազան առաջնորդի
միջնորդութեամբ, 200 ռուբլի»:

ԹԻՖԼԻՍԻ հասարակութիւնը շարունակում է
ուրարութեամբ յաճախել Ֆրանսիական օպերե-
տային խմբի ներկայացումները: Մենք հետզհետէ

տեսնեմք «Յերեկ և գիշեր», «Վիլարի դրագուն-
ներ», «Սիրաւ և ձեռքը», «Փոքրիկ դուքսը», «Մա-
կոտ և «Մամիլէ Նիտու» օպերաները: Բացի
երկրորդ օպերայից բոլորի մէջ տիկին Լասալ առա-
ջին դեր է խաղում և հիացնում է ամենքին իր չնոր-
հալի խաղով: Այսօր, խումբը կը խաղայ Ջուպ-
պէի «Բօկաչի» յայտնի օպերայից, իսկ վաղը,
չորեքշաբթի, խումբը կը ներկայացնի ոչ թէ մի
օպերա, այլ «Le maitres de forges» կոմէդիան,
որի գլխավոր դերերից մէկը կը կատարէ ինքն
պ. Լասալը:

Վիեննայի Միլիթարեանների «Հանդէս ամսո-
րեայ» հրատարակութիւնը հետեւեալ կերպով է
խօսում «Մուրճի» մասին. «Մուրճի» առաջին
ամսաթիւին ինքնուրոյն առաւելութիւնն ունի
ցուցնելու: Բայց կը բովանդակէ յապաղային յառա-
ջողիմելու սերմեր. և կը մոռցուի անշուշտ այն
ատեն այն անախորժ տղաւորութիւնն՝ որ թեր-
թին իբրեւ նախադուռ դուռած յօդուածին սեւա-
թը կ'օգտուէ պէս կը գրացուի. Eigenes Lob
stinkt» (Ինքնազօրութիւնը հոտում է):

Մարտի 12-ին, կիրակի օրը, կատարվեց հան-
գուցեալ Պետրոս Դանիէլի թաղման հանդէսը:
Ահադին բաղձութիւն ներկայ էր հանդիսին և
ինքն թեմիս առաջնորդը մի դամբական ճառ
խօսեց, որով ծանօթացրեց ներկայ եղողներին
հանգուցեալի կեանքի հետ: Հանգուցեալը թաղ-
վեց Վաղարշ մայր-եկեղեցու բազում ջարմանա-
լի է որքան անպատեհ փոփոխութիւններ է
ենթարկվում հասարակաց կարծիքը... Հարկաւոր
ենք համարում աւելացնել որ հանգուցեալի դե-
րեղմանի վրա դամբական ճառ խօսեց պ.
Գրիգոր Իսմիրեան: Գաղաղի վրա դրվեցան եր-
կու հատ պատկերներ:

Մարտի 12-ին տեղի ունեցաւ ԹԻՖԼԻՍԻ ա-
ռաւելի գիմնապիտում գրական-երաժշտական ա-
ռաւոտ: Դանիէլը լի էր լսողներով, որոնց թուով
մենք նկատեցինք բարձրաստիճան մի քանի ան-
ձանց: Մենք մեծ ուրախութեամբ լսեցինք աշա-
կերտական օրկեստրի նուագաձեւութիւնը և աշա-
կերտական երգչերի խմբի երգեցողութիւնը: Ա-
մենից լաւ կատարվեցան Գլաւալի «Օրհներգը»,
«Գիմնապիտների մարչը» և Չայկովսկու «Souve-
nir de Hapsal» օպերաները: Աշակերտներից մի
երկուսը սօլօ ամենցին ջութակի վրա, բացի սը-
բանից մի քանի աշակերտներ ուսանողներ
կարգացին՝ ռուսերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն,
լատիներէն և վրացերէն լեզուով: Գրական-երա-
ժշտական առաւոտը սկսվեց ժամը 12 1/2-ին և
վերջացաւ 2-ին: Ապա ներկայ եղողներից շատերը
այցելեցին դիմագիտելի նկարչական դաստանը,
որտեղ հանդէս էին դրված աշակերտական բազ-
մաթիւ նկարները:

«Արձագանքի» մէջ կարդում ենք հետեւեալ
ամօթ ալի լուրը. «Մեզ հաղորդում են, որ
Թիֆլիսի հայ լրատվամիջոցները վճառ են դառ բա-
նալ «Արդիւրի» աշխատակից պ. Վաղարշ Ս-
դայեանի դէմ, որը համարձակվել է յիշեալ ման-
կական ամսագրի էջերում մեր հոգեւոր եկեղեցա-
կան երգեցողութիւնը «զոռ» անուանել: Ան-
շուշտ պ. Արդիւրեան կը ստանայ իր արժանաւոր
պատիժը: Աւելորդ է, ի հարկէ, ուղարկութիւն
դարձնել միջնադարեան ինկվիզիցիան յիշեցնող
այդ ողորմելի ցոյցի վրա. մենք միայն զարմա-
նում ենք, թէ ինչպէս «Արձագանքը» իրան թիւը
է տալիս համակարան յայտնել այդ վարմունքին,
ուրախութեամբ սպասելով, որ պ. Արդիւրեան
կը ստանայ իր արժանաւոր պատիժը: Այդպիսի
ինկվիզիցիական եղանակով վերաբերվել դէպի
ուրիշի կարծիքն ու համակարանը յայտնել
ամեն տեսակ հակաբերելի և ամօթալի երկոյթնե-
րին,—ընդունակ կարող է լինել մի բոլորովին
ընկած, կըրքել կուրացած, խաւարած և ինկվի-
զիցիական սկզբունքներով զերկովարվող օրդան,
ինչպիսին է «Արձագանքը»...

Էջմիածնի պաշտօնական ամսագիրը հաղոր-
ւում է, որ Նոր-Ջուգայի և Հնդկաստանի հայոց
առաջնորդ Գրիգորիս արքեպիսկոպոսը արձակ-
ված է յիշեալ ինկվիզիցիական առաջնորդութիւնից:
Մինչև նոր առաջնորդը նշանակվել յիշեալ վի-
ճակների առաջնորդական տեղապահ է նշանակ-
ված Խաչատուր վարդապետ Կարապետեան:

Էջմիածնի պաշտօնական «Արարատ» ամսագրի

մէջ կարդում ենք հետեւեալը. «Ի տեղեկութեան
քննչացն ուսումնական և անտեսական մասանց
կառավարութեան Ներսիսեան ազգային հոգեւոր
դպրոցի Տիֆլիսոյ մատուցելու վեհափառ Հայ-
րապետի Ազգիս և ի Նորին Սրբութեան յանձ-
նելոյ Սինդիկ» երեցաւ դի յընթացս 1882 ամի
2695 ռուբլի 77 կոպէկ դպրոցային դումարն ի
կորուստ մատնեալ է յանհոգութեան հոգաբար-
ձութեան նորին, այլ և ի վախճանի 1887 ամի
յընդհանուր դումարաց դպրոցին պակասեալ է
4056 ռուբ. 68 կոպ. ուստի՝ Սինդիկ հրամանա-
գրութեամբ ի 20 դեկտեմբերի անցեալ 1888
ամի ընդ համարաւ 4389 հրամանագրեաց հոգա-
բարձութեան Ներսիսեան հոգեւոր դպրոցի հայոց
Տիֆլիսոյ վճարել ի կորուստ մատնեալ 2695 ռ.
77 կ. դպրոցային դումարն ի սեպհականութեանց
նախագահի և անդամաց իւրոց. և երկրորդ՝ վախճ-
4056 ռ. 68 կ. պակասեալոց յընդհանուր դումա-
րաց ի վախճանի 1887 ամի տալ բացատրու-
թիւն առանց յապաղանացի»:

Բազուի մէջ հրատարակվող «Կաւնի» լրագիրը
շարունակում է փաստելով և թանջաններով ա-
պացուցանել, որքան կորստաբեր կը լինէր թէ
Բազուի արդիւնագործութեան, թէ Կասպեան ու
Վալդեան նաւադնացութեան համար՝ Կապախե-
մի-ժողովան նախաձեռնեցի կառուցումը: Կաշխա-
տեմը մի այլ անգամ ծանօթացնել ընթերցողնե-
րին լրագրի դատողութիւնների և առաջ բերած
փաստերի հետ:

«Կաւնի» լրագիրը հաղորդում է, որ Գանձակի
նահանգի մի քանի տեղերում տարածված է այ-
ժմ տուալի ժանտախտը:

Այս օրակիս ստացանք ՎԱՂԱՐՇԱՊՈՍՏՅՑ հե-
տեւեալ հեռագիրը. «Մարտի 12-ին կատարվեց
Ս. Գայանէի վաղեւում հանգուցեալ Պետրոս
Դանիէլի յիշատակին հոգեհանգիստը»:

Հայոց Բարեգործական ընկերութեան խորհուր-
դը խնդրում է մեզ դեռելով «Մշակում» հետե-
ւեալը. «Պ. Արմենակ Մանուէլեան, որը Ներսի-
սեան դպրոցում ուսանելիս օգտվում էր Կովկա-
սի Հայոց Բարեգործական ընկերութեան ամա-
կան թոշակով, այժմ, պաշտօնի մօտ լինելով,
ի փոխադարձութիւն երախտեաց նուիրել է յօ-
դուտ ընկերութեան 90 ռուբլի, մի և նոյն ժամա-
նակ էլ անդամ գրվելով ընկերութեան: Այս ա-
ռաւելի օրինակն է: Ընկերութեան խորհուրդը ո-
րոշեց հրապարակով յայտնել իր շնորհակալու-
թիւնը պ. Մանուէլեանին»:

Հիւսիսային գործակալութիւնից մեզ հաղոր-
ւած հեռագիրը փոստային տակալի բարձրաց-
նելու մասին, շատ անհասկանալի կերպով էր
հաղորդվում: Այժմ յայտնվում է որ փոստային
տակալն մեծացրած կը լինի միմիայն մի ջազ-
գային նամակագրութեան վրա: Հասարակ
փակված նամակներ, որոնք Ռուսաստանից ար-
տասանման են ուղարկվում, կարծես 7 կոպէ-
կի տեղ, 10 կոպէկ, պատուիրած նամակներ 14
կոպէկի տեղ՝ 20 կոպէկ: Բաց նամակներ 4 կո-
պէկ կարծես (3 կոպէկի տեղ), իսկ վճարված
պատասխանով՝ 8 կոպէկ: Գատկայան միջադգա-
յին նամակագրութեան համար կը պատրաստվին
նոր ձեռք մարկաներ 4 կ., 10 կ., 20 կ., 50 կ.
և 1 ռ. արժողութեամբ, դրոշմաւոր ծրարներ 10
կ. և 20 կ. արժողութեամբ, վերջապէս բաց նա-
մակների բլանկներ՝ 4 կ. և 8 կ. արժողու-
թեամբ:

Արտասանման հայոց մի թերթի մէջ կար-
դում ենք հետեւեալ դատողութիւնը Աւետիք Ա-
րախանեանի «Մուրճի» մասին. «Խաղաղիւր իր
առաջարանի մէջ շատ գովեստներով կը խօսի
իր վրա և կարծեցունել կուտայ թէ «Մուրճի»
հրատարակութիւնն կոչված է մի նոր դարադուր
կաղմել հայերի գրական կեանքի մէջ: Բայց նրա
երկու թիւեր, որ աչքի առջև ունենք, չեն կա-
րող արդարացունել խմբագրի մեծախօսութիւն-
ները: Թերեւս, արդարացում պահված լինի ապագայ
թիւերին համար»:

Մարտի 12-ին Պետրոս Դանիէլի թաղման
ժամանակ, հանգուցեալի վրա դրած երկու պը-
սակները մէկ կըրում էր հետեւեալ արձանագրու-
թիւնը. «Նշարտապարտ շարադրողներից աղբի
անխնայ մշակ Պետրոս Դանիէլեան»:

բուրլի, իսկ կասաների հաշիւները երեւում է որ ստացված է եղել 916,079,000 բուրլի: Նախա նշանակված էր՝ 888,082,110 բուրլի, իսկ ծախս ված է եղել, ինչպէս երեւում է կասաների հաշիւները՝ 874,530,000 բուրլի:

Ս. ՊԵՏԵՐՔՈՒՄԻ ԲՈՐՍԱ

Մարտի 10-ին

Լօնդոնի վրա 10 ֆունտ արծէ—	93	50
Բեռլինի վրա 100 մարկ —	45	80
Փարիզի վրա 100 ֆրանկ —	36	95
Ռուսի — արծէ —	7	43
Մաքաւի կուպոններ —	148	25
Արծաթ —	1	10
Բորսային դիվիդենդներ —	5 1/4	6 1/2
Պետական 5% տոմս 1-ին շրջանի	99	25
— 2-րդ —	99	12
— 3-րդ —	98	87
— 4-րդ —	98	87
— 5-րդ —	98	87
Ռուսիայի փոխառութիւն —	—	—
Նոր 4% փոխառութիւն —	84	12
Արեւելեան 5% փոխառութիւն 1-ին շրջ.	99	87
— 2-րդ —	100	25
— 3-րդ —	100	37
Ներքին 5% առաջին փոխառութիւն	273	25
— երկրորդ —	245	25

50% ընկառ —	—	—
Ռուսիայի ընկառ —	170	—
5 1/2% —	102	50
Նոր երկաթուղային ընկառ —	99	25
50% զրաւական թղթեր կալուած.	—	—
փոխ. կրեդ. ընկ. մետ. —	142	25
— թղթադ. —	92	75
40% ներքին փոխառութիւն —	—	—
Գրաւ. թղ. Ազնւ. բանկի —	98	25
Գլխավոր բանկի —	102	—
5 1/2% զրաւական թղթեր Խերսոնի կալուած. բանկի —	99	37
60% զրաւ. թղ. Խարկովի կալ. բան. —	101	50
— Թիֆլիսի — 27 և 43 տ. —	98	—
— Բուխարայի — 18 և 43 տ. —	98	—
Վ. Օլժսկո-կամսկի բանկի ակցիաները	730	—
Ռուսաց երկաթուղիների գլխաւ. ընկ. —	237	—
Բեռլինի Բոլոգովի ընկ. —	91	75
Ս. Պետերբուրգի քաղաքային օրին. դաշինք —	94	62
Մոսկովայի քաղաք. օրին. դաշինք —	94	25
Օդէսայի —	95	12
Թիֆլիսի քաղաք. կրեդ. ընկ. օր. —	83	—
Ս. Պետերբուրգի բորսայի տրամադրութիւնն բուրսական աւտոր է:	—	—

Խաբազիւ-հրատարակող ԳԻՒԳՈՒ ԱՐՄԵՆԻԱ

ВЫГОДНОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ!

На выставке въ Парижѣ открывается большой ресторанъ, гдѣ желатель-но имѣть кавказскія вина. А потому предлагаю кавказскимъ винопромыш-ленникамъ послать почтою для пробы свои вина съ назначенными цѣнами. Basile Schutz. 4 Cité d'Antin. France. PARIS.

1—3

BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. PAQUET ET COM.

ՅԻՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԽԳԻՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԵ ԵՒ ԸՆԿ.

Կանոնաւոր և ուղղակի երթևեկութիւն ՄԱՐՍԷԼԻ և ԲԱՐՈՒՄԻ մէջ և փոխադարձ չինգաւթի, մարտի 16-ին, ՄԻՆԳՐԵԼԻԱ (MINGRÉLIE) շոգեւոր, նաւագետ ԺԻԲՈԻՆ (GIBOIN) գոլթս կը գնայ Բաթումից դէպի Տրապիզոն, Օրդու, Սամսոն, Կ. Պոլիս և Մարսէյլ: Տեղեկութիւնները մասին պէտք է դիմել ընկերութեան գործակալներին. Բաթումում Լէմուրուի տան, Նաբեբէժնայա, և Թիֆլիսում Նախկին Ար-ժրունի գալերէում, № 103. 2—2 (4—14)

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԻՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

(Կուկիա, Վօրոնցովի արձանի հանդէպ)
Հիւանդներին ընդունում են ամեն օր

ԱՌԱՌՈՏՆԵՐԸ

ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ—10—11 Ժ. վերաբուժական, (և առանցառի), սիֆիլիսի և աչքի ց. բացի կերակրի:
ՐՈՒԿՈՎՍԿԻ—10—11 Ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց ց.
ԿԻՆ-ԲԺԻՇԿ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆՑ—11 1/2—12 Ժ. կանանց և երեխայոց ց.
ԲԵՆԿԻՆՍԿԻ—11—12 Ժ. ակնաջի, կոկորդի, քթի ց. և սիֆիլիսի:
ԱՐՏԵՄԻՆՍԿԻ—12—1 Ժ. երեքշաբթի, ուրբաթ և կիրակի, կանանց ց.
ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆՑ—12—1 Ժ. ներքին և երեխայոց ց. բացի կերակրի:

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

ԳԱԴՈՎՍԿԻ—5—6 1/2 Ժ. կաշուի ցաների և սիֆիլիսի:
ՓՈՒՂԻՆԵԱՆ—5 1/2—6 1/2 Ժ. ներքին, երեխայոց և ջղային ց. (էկկորտերապիա):
ԲԵՆԿԻՆՍԿԻ—6 1/2—7 1/2 Ժ. Ժամ.
Հիւանդանոցում է մանկաբուժական ԳՈՂԵՐ և ԵՐԵՎԱՆԵԱՆ:
Վճար—50 Կ: Համախորհրդի (կոնսիլիումի) համար փոխադարձ համաձայնութեամբ:
Հիւանդանոցի վերատեսուչ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ

ՆՈՐ ԴԱՇՆԱՄՈՒՐՆԵՐ

(Պիանինո)

Ամերիկական տեսակի, վարձով են տրվում և ծախվում են գործարանական գնով, Կօպ-պի դաշնամուրի գործարանում, Միքայէլեան փողոց, № 132.

1—5

ՈՒՐԱԹ, 17 ՄԱՐՏԻ

ԹԻՖԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆԻ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ

Ն. Կ. ՇԱՀԼԱՄԵԱՆՑ

Կը տայ ԿՕՆՏԵՐՏ, մասնակցութեամբ օր. Ամերեանի և պ.պ. Կնինայի, Սարաջևի, Տէր-Ստեփանովի և Նահապետեանի
Սկիզբն է 8 ժամին երեկոյեան.

Տոմարները վաղօրօք կարելի է ստանալ ժողովարանի շէկցարի մօտ:

1—2

ԹԵՄԻՍ ՍՐԲԱՋԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ կարգադրութեամբ որոշված է ամսին 26-ին, կիրակի օրը, ժամը 12 1/2-ին, ս. պատարագից յետոյ կատարել չորս պատ-գամաւորների ընտրութիւնն Վանաց և Մօղնայ եկեղեցւոյ ծխականներից Մարիամեան-Յովնանեան օրիորդաց դպրոցի հոգաբարձական ընտրութեան համար: Ուստի յիշեալ եկեղեցիների մեծապատիւ ծխականները հրաւիրվում են նշանակեալ ժաման նոյն եկեղեցիքը՝ մասնակցելու ընտրութեան: Մօղնայ եկեղեցւում նոյն օրը կը կատարվի նաև նոր երեքփոխանի ընտրութիւն:

Վերատեսուչ բարեկարգութեան Թիֆլիսի եկեղեցիների՝ Յովհաննէս քահանայ Մար-տիրոսեան:

1—2

ԶԵՐԱՄԻ ՍԵՐՄ

Ֆրանսիայի դեղին և սպիտակ շերամի ամենալաւ ցեղից պատրաստած ունեմ, Պաստեօրի մեթոդով: Ֆունտը 60 բուրլի, 5 մսխալը՝ 3 բուրլի 50 կօպ, ճանապարհա-ծախսով:

Հասցէ՝ Туапсе, Черноморскій округъ, Варваринская Сельско-Хозяйст-венная школа, Леону Степанянцу.

10—15

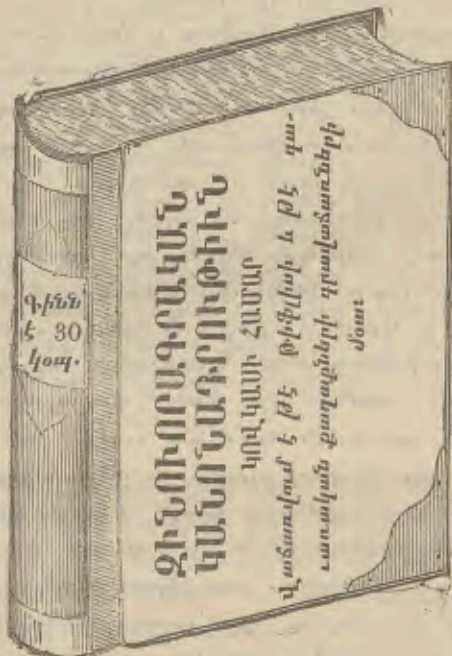
“ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԳԱԻԱՌԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ”

(Գաւառական պատկերներ): Գրեց Ալէքսանդր Արարատեանց:

Գինն է 70 կօպէկ:

Գրքը հրատարակված է հանգուցեալ հեղինակի պատկերով:

10—10

Въ редакціи газеты „МШАКЪ“ прода-ются слѣдующія брошюры: 1) „Экономич. Положеніе Турецкихъ Армянъ“, публич- лекція Д—ра Г. Арцруни, перев. съ арм. А. Аракелянца. Цѣна 25 к. 2) Die Oeko- nomische Lage der Armenier in der Türkei, ein öffentl. Vortrag von Dr. Grigor Arzruni, übersetzt von A. Amiranjanjanz. Preis 25 k. 3) Die Hungersnoth in Türkisch-Armenien, ein Vortrag von Dr. Grigor Arzruni über- setzt von Amiranjanjanz. Preis 20 kop.

Иногородные, желающие получить бро-шюры, благоволятъ присылать по 30 коп. почтовыми марками, за каждую брошюру.

Адресъ. Тифлисъ, Редакція „Мшакъ“, или Tiflis, Redaction „Mschak“. (b)